

§ 5 Förslag om att avveckla valfrihetssystemet (LOV) inom hemtjänst

Diarienummer: VON-2025/192

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden hemställer till kommunfullmäktige att besluta följande:

1. Med upphävande av det valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten som fullmäktige beslutade om den 8 december 2008, § 209, ska en ny modell för hemtjänst införas i Huddinge kommun som baseras på lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).
2. Vård- och omsorgsnämnden uppdras utreda och återkomma med förslag på en upphandlingsmodell för hemtjänsten enligt punkten 1 som tillgodoser kvalitetskrav, goda arbetsvillkor, brukarnas valfrihet, effektivt nyttjande av skattemedel, tillförsäkrar insyn, motverkar välfärds kriminalitet och bidrar till samtliga tre hållbarhetsperspektiv.
3. Den nya modellen enligt punkten 1 ska införas efter det att ny modell är beslutad och upphandling är genomförd.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i Mål och budget 2023 gett vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utreda en hållbar bemanningsstrategi och kvalitetssäkrad kompetens inom hemtjänsten.

Förvaltningen har jämfört tre alternativ: två alternativ med upphandling enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) där kommunen delas in i geografiska områden med olika utförarfördelningar samt en modell där hemtjänsten bedrivs helt i egen regi, se bilaga 1.

Förvaltningen föreslår att valfrihetssystemet (LOV) inom hemtjänsten upphävs och att kommunen i stället inför en ny modell för hemtjänst som baseras på lag om offentlig upphandling (LOU). Förslaget innebär att kommunen delas in i geografiska områden och att en utförare är ensam verksam i ett område. Den kommunala utföraren tilldelas områden som motsvarar 40–50 procent av verksamhetens totala volym för samtliga områden. För övriga områden upphandlas en utförare per område enligt LOU. Det innebär att den utförare som vinner upphandlingen i ett område ansvarar för all hemtjänst i det området.

Enligt förvaltningen är LOV inom hemtjänsten varken socialt- ekologiskt- eller ekonomiskt hållbart. Det skapar hinder för omställningen till god och nära vård, försämrar kontinuitet och krisberedskap samt leder till osäkra anställningsvillkor. Genom att begränsa antalet utförare kan uppföljning och kvalitetskontroll förbättras, samtidigt som risken för fusk minskar. Förvaltningen anser att LOV inte är den mest gynnsamma modellen för att trygga en hållbar välfärd och föreslår därför en övergång till LOU för att långsiktigt säkerställa en hållbar bemanningsstrategi och kvalitetssäkrad kompetens inom hemtjänsten.

Yrkanden

Charlotte Björkman (HP) och Anneli Sjöberg (S) yrkar bifall till det bilagda ordförandeförslaget.

Kristoffer Sandberg (V) yrkar bifall på det bilagda yrkandet från Vänsterpartiet.

Kennet Bergh (M), Christopher Smith (L) och Karl Henriksson (KD) yrkar i första hand bifall på det bilagda återremissyrkandet från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna, och i andra hand avslag på ordförandeförslaget, förvaltningens förslag till beslut samt Vänsterpartiets yrkande.

Malena Karanovic (SD) stödjer återremissyrkandet samt avslagsyrkandena från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Beslutsgång

Ordförande frågar om ärendet ska avgöras idag eller om ärendet ska återremitteras, och finner att vård- och omsorgsnämnden har beslutat att ärendet ska avgöras idag.

Votering begärs av Karl Henriksson (KD) och ska verkställas.

Ordförande frågar om vård- och omsorgsnämnden godkänner följande voteringsordning, och finner att så är fallet:

Den som vill att ärendet ska avgöras i dag röstar Ja.

Den som vill att ärendet ska återremitteras röstar Nej.

Omröstningen utfaller enligt bilagd voteringslista med sju (7) ja-röster och sex (6) nej-röster.

Ordföranden frågar om sammanträdet kan ajourneras för överläggning klockan 17:55-18:05, och finner att så är fallet.

Sedan frågar ordförande om ordförandeförslaget kan utgöra huvudförslag, och finner att så är fallet.

Därefter frågar ordförande om förvaltningens förslag till beslut, Vänsterpartiets förslag till beslut, samt Moderaternas, Liberalernas, Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas avslagsyrkande kan utgöra motförslag till huvudförslaget, och finner att så är fallet.

Ordförande ställer sedan huvudförslaget mot de tre motförslagen, och finner att vård- och omsorgsnämnden beslutar i enlighet med ordförandeförslaget.

Reservationer

Kennet Bergh (M), Christopher Smith (L) och Karl Henriksson (KD) reserverar sig mot vård- och omsorgsnämndens beslut, till förmån för egna sina egna återremissyrkanden samt avslagsyrkanden.

Malena Karanovic (SD) instämmer i Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas reservation.

Ersättaryttrande

Gudrun Hay (partilös) anmäler ett ersättaryttrande, se bilaga.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteutlåtande, VON, Förslag om att avveckla valfrihetssystemet (LOV) inom hemtjänst
2. Bilaga 1, VON, Utredning. Framtidens hemtjänst i Huddinge
3. Bilaga 2, VON, Svar från privata utförare
4. Ordförandeförslag, ärende 5. Förslag om att avveckla valfrihetssystemet (LOV) inom hemtjänst
5. Yrkande från (M), (L) och (KD), ärende 5. Förslag om att avveckla valfrihetssystemet (LOV) inom hemtjänst
6. Yrkande från (V), ärende 5. Förslag om att avveckla valfrihetssystemet (LOV) inom hemtjänst

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen